

Asistenční služba pro evropskou občanskou iniciativu

v Evropském hospodářském
a sociálním výboru

Evropský hospodářský a sociální výbor

EVROPSKÁ OBČANSKÁ INICIATIVA: první nadnárodní nástroj participativní demokracie

Evropská občanská iniciativa, která byla zavedena Lisabonskou smlouvou dne 1. dubna 2012, je velmi vítaným nástrojem participativní demokracie v Evropské unii. Pokud občané shromáždí alespoň 1 milion podpisů z alespoň čtvrtiny členských států EU (v současnosti ze sedmi), mají právo přímo vyzvat Evropskou komisi k předložení právního aktu. Evropská občanská iniciativa je tudíž mocným nástrojem, jehož pomocí se lze aktivně podílet na tvorbě politiky na úrovni EU. Evropská občanská iniciativa může ovlivnit agendu EU.

Čl. 11 odst. 4 Smlouvy o Evropské unii (SEU):

„Nejméně jeden milion občanů Unie pocházejících z podstatného počtu členských států se může ujmout iniciativy a vyzvat Evropskou komisi, aby v rámci svých pravomocí předložila vhodný návrh k otázkám, k nimž je podle mínění těchto občanů nezbytné přijetí právního aktu Unie pro účely provedení Smluv.“

Přesná prováděcí pravidla jsou stanovena v nařízení č. 211/2011¹.

¹ Úřední věstník Evropské unie, L 65, 11. března 2011.

EHSV A EVROPSKÁ OBČANSKÁ INICIATIVA: přirození přátelé

Koncept „občanského dialogu“ je zakotven ve Smlouvě a vyžaduje, aby všechny orgány udržovaly otevřenou, transparentní a pravidelnou interakci s občanskou společností. EHSV hraje v těchto procesech ústřední úlohu. Je mostem mezi organizacemi občanské společnosti a orgány EU, je fórem pro konzultace a informování, kde si mohou vyměňovat názory a vyjadřovat svá stanoviska.

EHSV odpovídá za usnadňování a podporu dialogu a komunikace mezi širokou veřejností a orgány EU prostřednictvím všech kanálů. K tomu účelu zřídil styčnou skupinu pro evropské organizace a síť občanské společnosti² a skupinu ad hoc zaměřenou na evropskou občanskou iniciativu. Co se této iniciativy týče, EHSV informuje zainteresované osoby z řad veřejnosti a občanské společnosti a kromě toho působí jako:

- **subjekt, jenž napomáhá** při přípravě občanských iniciativ tím, že zúčastněným stranám umožňuje vytvářet síť, případně se setkat;
- **mentor**, jenž vydává doporučení a stanoviska, která Komisi pomáhají při vyhodnocování úspěšných iniciativ i ve všech fázích následného postupu.

Výbor se rovněž považuje za velkého zastávce všeobecného zapojování veřejnosti a podporuje všechny nástroje prosazující aktivní občanství.

©shutterstock/Boguslaw Mazur

Stanoviska EHSV týkající se evropské občanské iniciativy

- *stanovisko EHSV k participativní demokracii a evropské občanské iniciativě³ (březen 2010),*
- *stanovisko EHSV k občanské iniciativě⁴ (červenec 2010),*
- *stanovisko EHSV z vlastní iniciativy k evropské občanské iniciativě (přezkum)⁵ (červenec 2016).*

² Další informace o styčné skupině: <http://www.eesc.europa.eu/?i=portal.en.liaison-group>.

³ Úřední věstník Evropské unie, C 354, 28. prosince 2010.

⁴ Úřední věstník Evropské unie, C 44, 11. února 2011.

⁵ Úřední věstník Evropské unie, C 389, 21. října 2016.

ASISTENČNÍ SLUŽBA PRO EVROPSKOU OBČANSKOU INICIATIVU: pomoc EHSV organizátorům evropských občanských iniciativ

Skupina ad hoc pro evropskou občanskou iniciativu

Tato skupina byla zřízena, aby poskytla politické pokyny ohledně evropské občanské iniciativy a monitorovala vývoj v této oblasti. Od té doby přijala několik doporučení týkajících se toho, jak může EHSV pomoci evropskou občanskou iniciativu posílit a rozvinout, a navrhla několik služeb, jež EHSV nyní poskytuje všem subjektům zapojeným do této iniciativy.

Překlady popisu evropských občanských iniciativ

Evropská občanská iniciativa může být zaregistrována v kterémkoli z 24 oficiálních jazyků EU. Dodání textu v ostatních 23 jazycích je však na organizátorech. Po první registraci budou moci organizátoři na internetové stránky vložit další jazykové verze navrhované iniciativy. Od října 2014 nabízí EHSV službu překladu popisu evropské občanské iniciativy o 800 znacích. V praxi to probíhá tak, že po validaci evropské občanské iniciativy Evropskou komisí je možné text v původním jazyce zaslat na citizensinitiative@eesc.europa.eu s uvedením požadovaných cílových jazyků. Organizátoři mohou zvolit kterýkoliv jazyk EU s výjimkou irštiny.

Den evropské občanské iniciativy

Od roku 2012 pořádá EHSV vždy v dubnu konferenci nazvanou „Den evropské občanské iniciativy“, na níž se probírá nejnovější vývoj v této oblasti. Jejím účelem rovněž je usnadnit navazování profesních kontaktů a přednést návrhy občanské společnosti týkající se nezbytných zlepšení a zjednodušení situace kolem evropské občanské iniciativy. Den evropské občanské iniciativy je nyní důležitým místem setkávání a platformou, na níž si organizátoři již zaregistrovaných i budoucích evropských občanských iniciativ a zúčastněné subjekty mohou vyměňovat informace, osvědčené postupy a zkušenosti a prezentovat své evropské občanské iniciativy a svou činnost veřejnosti.

Další informace naleznete v části „Events“ (akce) na stránce věnované evropské občanské iniciativě: www.eesc.europa.eu/eci.

Databáze evropské občanské iniciativy

EHSV spustil online databázi evropské občanské iniciativy s cílem poskytnout bezplatnou digitální knihovnu s širokou škálou dokumentů, především se zaměřením na akademický výzkum o evropské občanské iniciativě. Databáze je přístupná všem zaregistrovaným uživatelům a umožňuje akademickým pracovníkům, aby svou práci představili evropské veřejnosti. Autoři odborných prací souvisejících s evropskou občanskou iniciativou mohou po jednoduché registraci svou práci nahrát a sdílet ji se zájemci z řad veřejnosti, kteří chtějí lépe pochopit nástroj, který evropská občanská iniciativa představuje.

Databáze ECIdocs: www.eesc.europa.eu/ecidocs.

Příležitosti k navazování profesních kontaktů

EHSV může organizátory evropských občanských iniciativ pozvat na své plenární zasedání a/nebo na schůze specializovaných sekcí (v souladu s vnitřními předpisy, které stanoví obecná kritéria), a nabídnout jim tak příležitost setkat se se členy EHSV a navázat kontakt s jejich organizacemi. Představení iniciativy členům EHSV je také skvělou možností, jak získat názory a stanoviska týkající se navrhované iniciativy a připravit se na otázky, jež může během kampaně klást veřejnost.

Organizátoři evropských občanských iniciativ navíc mohou u akcí, které na podporu svých iniciativ pořádají, požádat EHSV o partnerství. Pokud Výbor na partnerství přistoupí, budou organizátoři moci bezplatně využít jeden z jeho konferenčních sálů. EHSV rovněž zajistí přivítání a/nebo proslov, jichž se ujme jeden z jeho členů, který je odborníkem na danou problematiku.

Další informace o partnerství s EHSV: <http://www.eesc.europa.eu/?i=portal.cooperation-with-other-eu-institutions-partnerships>.

Komunikační a informační činnost

EHSV vypracoval dvě publikace, jež podrobně vysvětlují různé nástroje, jež mají k dispozici občané EU, kteří si přejí formálně vyjádřit své myšlenky a obavy: „Váš průvodce evropskou občanskou iniciativou“ a „Evropský pas k aktivnímu občanství“. Obě publikace, jež jsou pravidelně aktualizovány, jsou k dispozici na stránkách www.eesc.europa.eu/eci, v části „Related documents“ (související dokumenty).

Členové EHSV se rovněž aktivně zapojují do různých činností pod hlavičkou „Going Local“, v jejichž rámci o evropské občanské iniciativě mluví a vysvětlují její úlohu, pokud jde o zapojení široké veřejnosti do tvorby politiky. Pokud tomu nic nebrání, může EHSV navrhnout řečníka, který na externí akci promluví o tématu evropské občanské iniciativy a o otázkách týkajících se občanů.

Poradenství pro organizátory evropských občanských iniciativ

Všichni současní i budoucí organizátoři evropských občanských iniciativ mohou poslat e-mail na adresu EHSV citizensinitiative@eesc.europa.eu, která je pro tyto účely vyhrazena, a požádat o radu v různých organizačních otázkách souvisejících s evropskou občanskou iniciativou či ohledně toho, kam se obrátit pro pomoc. EHSV spolupracuje se střediskem pro podporu evropské občanské iniciativy (ECI Support Centre) a sdružením pro evropskou občanskou iniciativu (The Association for the ECI) s cílem koordinovat služby v této oblasti a optimalizovat výměnu informací ku prospěchu všech organizátorů a zúčastněných subjektů evropských občanských iniciativ.

PRAKTICKÉ INFORMACE

Oficiální informace o evropské občanské iniciativě

Registr evropských občanských iniciativ – Evropská komise:

<http://ec.europa.eu/citizens-initiative>

Stránky EHSV věnované evropské občanské iniciativě, včetně publikací:

www.eesc.europa.eu/eci

Partnerské organizace EHSV v oblasti evropské občanské iniciativy

The Association for the ECI (sdružení pro evropskou občanskou iniciativu):

<http://www.citizens-initiative.eu/>

The ECI Support Centre (středisko pro podporu evropské občanské iniciativy): <http://ecas.org/services/eci-support-centre/>

Kontakt:

European Economic and Social Committee

Unit for Relations with Civil Society and Forward Studies

Rue Belliard/Belliardstraat 99

1040 Bruxelles/Brussel – Belgique/België

E-mail: citizensinitiative@eesc.europa.eu

Evropský hospodářský a sociální výbor

Rue Belliard/Belliardstraat 99
1040 Bruxelles/Brussel
BELGIQUE/BELGIË

Za vydání odpovídá: Oddělení návštěv a publikací
EESC-2016-57-CS

www.eesc.europa.eu

© Evropská unie, 2016

Reprodukce povolena pod podmínkou uvedení zdroje.

K jakémukoli použití nebo reprodukci fotografií, ilustrací je nutné získat povolení od držitele/držitelů autorských práv.

Online:
QE-02-16-780-CS-N
ISBN 978-92-830-3272-4
doi:10.2864/135100

CS